Nr. 38 | Koźmin, sobota dnia 12 maja 1923 r. | Rok 36

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: miesięcznie 1600 mkp. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: mm 1-łam. 100 mkp.

Dział urzędowy

Nr. 183. **Dotyczy: akcji zasiłkowej dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia.**

Magistratom, kom. obw. oraz urzędom gminnym i dworskim powiatu koźmińskiego zwracam z całym naciskiem uwagę na ustawę z dnia 22 marca 1923 o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R P. nr. 37 poz. 246) Rozporządzenie wykonawcze Rady Ministrów i Ministra Spraw Wewnętrznych do wspomnianej ustawy znajdują się w D. U. R. P. nr. 40 poz. 276 i 280.

Zarazem zwracam uwagę na okólnik nr. 286 w sprawie akcji zasiłkowej dla rodzin osób powołanych w 1923 na ćwiczenia wojskowe, który się znajduję w nadzwyczajnem wydaniu Dziennika Urzędowego Wojew. Poznańskiego nr. 16 a poz. 292.

Potrzebne formularze zasiłkowe będą przez tutejszy Wydział Powiatowy zamówione i po które to będzie można się do Wydziału Powiatowego zgłosić.

Komisarzy obwodowych wzywam do spiesznego zwołania konferencji dla przełożonych gminnych i dworskich i do pouczenia ich w sprawie zasiłkowej.

— L. dz. 159/23 ZOP. —

Koźmin, dnia 4 maja 1923 r.

Starosta.
w zast. Andrzejczak.

Nr. 184. **Obwieszczenie dla osadników.**

Postanowieniem z dnia 4. b. m nr. V. 4170/22 L. podwyższył p. Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego ubezpieczenie od ognia w Krajowem Ubezpieczeniu Ogniowem w Poznaniu wszystkich budynków osad rentowych i dzierżawnych, oraz folwarków dzierżawnych O. U. Z. do 8000 krotnej wartości z r. 1914. Podwyższenie tegoż ubezpieczenia obowiązuje od 1. IV. 1923 r.

Przy tej sposobności zwraca się ponownie na to uwagę, iż wszyscy osadnicy O. U. Z. zobowiązani są ubezpieczyć od ognia całe swe mienie nieruchome i ruchome wyłącznie w Krajowem Ubezpieczeniu Ogniowem w Poznaniu jako instytucję prawa publicznego i że podwyższenie tych ubezpieczeń dokonano przez p. Prezesa O. U. Z. obowiązuję osadników na mocy ich kontraktów kupna względnie dzierżawy.

Poznań, dnia 25 kwietnia 1923 r.

Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe w Poznaniu
Generalny Dyrektor
(—) Baranowski

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— Nr. dz. 85/23 S. O. I. —

Koźmin, dnia 1 maja 1923 r.

Starosta, w z. Andrzejczak.

Nr. 185. **Ogłoszenie w sprawie tępienia chrabąszczy.**

Przypominam obowiązek tępienia chrabąszczy, który nakładają na interesowanych §§ 21, 22, 23, 24 i 25 rozporządzenia policyjnego z dnia 10 stycznia 1883 r. (Dz. U. Woj. Pozn. Nr. 5 strona 32)

Na mocy tegoż rozporządzenia zarządzam, aby tępienie chrabąszczy rozpoczęto zaraz po ukazaniu się takowych i wykonywano przez cały czas ich bytu.

Tępienie chrabąszczy uskutecznia sie najlepiej w następujący sposób:

Chrabąszcze należy zbierać (szczególnie z drzew owocowych) na drogach, polach i w lesie. Zbieranie z drzew niskich najlepiej wykonać ręką, z wyższych przez otrząsanie. W polu jest najradykalniejszym środkiem zbieranie pędraków zaraz za pługiem i przy kopaniu.

Zebrane chrabąszcze o ile ich się nie użyje za paszę dla świń lub drobiu, należy pozabijać i zakopać po zlaniu mlekiem wapiennem w ziemi.

Ponieważ zbieranie chrabąszczy najlepiej dokonują dzieci pod nadzorem starszych, przeto upraszam pp. nauczycieli o pomoc w tym względzie według możności.

Dla właścicieli i dzierżawców jest zbieranie chrabąszczy obowiązkiem.

Niezastosowanie się podlega karze pieniężnej do 1500,— mk. wzgl. odpowiedniego aresztu.

— Nr. dz. 2014/23. St. I. —

Koźmin, dnia 7 maja 1923 r.

Starosta, w zast. Andrzejczak

Nr. 186. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają się na stałe wyprowadzić do Niemiec:

1. Emil Reim, syn gospodarski z Berdychowa
2. Marta Haenelt, córka gospodarska z Pogorzeli.
3. Marta Krüger, wdowa po gospodarzu wraz z rodziną z Ochli.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 7 maja 1923 r.

Starosta, w z. Andrzejczak.

Dział nieurzędowy

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. (Zbrodnicza matka). Na tutejszym dworcu znaleziono w ustępie żywe nowonarodzone dziecko płci żeńskiej, które kwileniem zwróciło na siebie uwagę publiczności i służby dworcowej. Powiadomiona o tem policja kryminalna zarządziła na-

tychmiast ścisłe dochodzenia śledcze z tym wynikiem, że zbrodniczą matkę wytropiono w osobie pewnej przejezdnej dziewczyny.

Ukarany podpalacz. W październiku ub. r. podpalił Władysław Nowak z zemsty stodołę hr. Leona Żółtowskiego w Zelachowie w powiecie Witkowskim. Obecnie skazał go Sąd Okręgowy w Gnieźnie za tę zbrodnię na 9 miesięcy więzienia. Stodoła ubezpieczona była w Krajowem Ubezpieczeniu Ogniowem w Poznaniu na 5 miljonów marek, p. hr. Żółtowski ponosi więc znaczną stratę majątkową. — Dla publicznego bezpieczeństwa pożądanem jest, aby ogół obywateli zwracał większą uwagę na łazęgów. Kilka dobitnych kar zmniejszy od razu plagę podpalania. Pełnowartościowe ubezpieczenie od ognia przyczyni się również do redukcji wypadków podpalania ze zemsty.

Kościerzyna. Wysokiego zaszczytu dostąpił skarbnik tutejszego Banku Ludowego p. Bolesław Słomiński, bo oto p. Prezydent Rzeczypospolitej zgodził się być chrzestnym ojcem nowonarodzonego w tych dniach synka p S. Jest to bodaj pierwszy fakt na Kaszubach, że Głowa Państwa staje się chrzestnym ojcem dziecka obywatela kaszubskiego.

Rybnik. Na ostatnim targu pobiły się jajami handlarka z wieśniaczką, która żądała cenę zbyt wygórowaną. Ostatecznie handlarka, zirytowana długiem targowaniem wyjęła ze swego kosza jaja i rzuciła niemi na wieśniaczkę. Ostatnia rzuciła także jaja na swą przeciwniczkę. Wywiązała się bitwa ku wielkiej zabawie publiczności. Rozindyczone kobiety opuściły wreszcie targowisko, udekorowane od głowy do stóp żółtkami i białkami.

Łódź. Niejaki Grzegorz Pągowski zastrzelił swą żonę a następnie siebie. Pozostało po nich 10 tygodniowe dziecko. Pągowski pracował w sądzie wojskowym, z żoną żył dopiero rok. Powodem desperackiego czynu była zazdrość.

Warszawa. Jan Melak sporządził karabin własnej konstrukcji. W chwili próbnego strzału nabój rozerwał karabin, lekkomyślny wynalazca odniósł rany w prawe oko, skroń i głowę. Ranionego w stanie ciężkim przewiozło pogotowie do szpitala. — Niejaki Czesław Woźniak w czasie sprzeczki poranił nożem swoją narzeczoną 17 letnią A. Dąbrowską, oraz jej siostrę i matkę, które usiłowały wyrwać ramiona z rąk szalonego narzeczonego.

Katowice. (Dlaczego hr. Donnersmark przyjął obywatelstwo polskie). W r. 1921 umarł w 85 roku życia hrabia Artur Henkel — Donnersmark, który pozostawił olbrzymie majątki i kopalnie na Śląsku w Karyntji, Jugosławji i we Włoszech. Pozostawił on syna i dwie zamężne córki hrabiny Thun — Hohensteier i Kinsky. Uniwersalnym spadkobiercą został syn Edwin hrabia Henkel — Donnersmark, a obie córki otrzymać miały według testamentu tylko po miljonie marek niemieckich i po 2 miljony koron austrjackich według wartości z 1921 r.

Hrabina Kinsky zgodziła się na taki spadek, ale druga córka hrabina Thun — Hohenstein wytoczyła skargę o wypłatę jej części spadkowej według ustawy, albowiem testament jej ojca był dla niej krzywdzący. Spór toczy się od półtora roku. Generalna dyrekcja tych dóbr umieściła się po podziale Śląska w Katowicach, a 45 proc. akcyj sprzedała Anglikom, aby się zabezpieczyć przed ingerencją polskiego rządu.

Przed kilkoma miesiącami rząd włoski zasekwestrował kopalnię Raibl hrabiemu Donersmark. Aby się ratować przed tym krokiem, cała rodzina hrabiów Donnersmark przyjęła obywatelstwo polskie, albowiem rząd włoski nie może polskiemu obywatelowi konfiskować majątku.

Sąd w Celowcu, jako sąd właściwy ma wkrótce wydać uchwałę, mocą której rozdzieli między spadkobierców cały spadek i w tym celu sporządził oszacowanie i inwentaryzację kopalń, cukrowni, lasów itd. itd. Równocześnie członkowie rodziny Donnersmark między sobą prowadzą rokowania, aby cały spór zakończyć dobrowolną ugodą.

Rozmaitości

Naszyjnik z tysiąca nóg. Naszyjnik z nóg chrabąszczów otrzymała w podarku żona sekretarza Stanów Zjednoczonych Australji. Naszyjnik ten posłano jej wprost z wysp Salomona. Naszyjnik, wystawiony obecnie w Londynie, jest niezwykłej piękności, składa się z ośmiu rzędów i ma dwie stopy długości. Na sporządzenie takiego naszyjnika potrzebne są tysiączki chrabąszczów. W kolorze jest zielony, mieniący się w świetle cieniami czerwonemi i żółtemi. Tylko jeden człon nogi pewnego skrzydlatego chrabąszcza służy jako ogniwo naszyjnika. Nawleka się je na nitkę z włókna roślinnego. Naszyjniki te mieszkańcy wysp Salomona ofiarowują jako symbol miłości.

Okruchy

Pod wielką wsią, osadą o półmili drogi od miasta Wojnicza, w Galicji, znajduje się „góra panieńska“, na której szczycie znajdują się okopy. Podług podania usypały takowe kobiety za panowania króla Bolesława Śmiałego, które były oskarżone o niewierność, i one tu wojsku Królewskiemu zacięty stawiły opór.

*

Dukla, miasto galicyjskie u podnóża gór Karpackich, jest miejscem urodzenia św. Jana (z Dukli), patrona miasta Lwowa.

Ruch w Towarzystwach

W niedzielę, d. 13 maja 1923 o godz 4-tej po poł. odbędzie się w Koźminie, na salce Domu Katolickiego

wiec oświatowy

Towarzystwa Czytelni Ludowych w Poznaniu, na które zaprasza serdecznie Komitet powiatowy Koźmiński.

Mile widziani są wszyscy, Panie i Panowie, którym dobro społeczeństwa leży na sercu, którzy hołdują zasadzie, że „oświata ludu — dokona cudu.“

Na porządku obrad między innemi sprawami, zajmujący referat członka głównego Zarządu pana pułkownika Lostera z Poznania, reorganizacja Komitetu powiatowego i wybór członków tegoż Komitetu.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie.
Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Edward Kraszewski w Koźminie. Telefon 34